

Oslo, 23.02.2009

Til Kunnskapsdepartementet

Høringsuttalelse: Forslag om ny lov om læring utenfor det formelle utdanningssystemet og opphevelse av voksenopplæringsloven

Herved oversendes høringsuttalelsen fra Norske Fag- og Friskolers Landsforbund – NFFL – til Kunnskapsdepartementets forslag til ny lov om læring utenfor det formelle utdanningssystemet og opphevelse av voksenopplæringsloven.

Vi velger å konsentrere vår uttalelse til kap 4 i lovforslaget, ettersom det er dette kapitlet som direkte påvirker situasjonen for våre medlemsskoler.

Men vi vil innledningsvis gi uttrykk for noen generelle synspunkter til lovforslaget:

1. Vi tolker lovforslaget som et uttrykk for at det norske utdanningssystemet skal omfatte både tilbud innenfor en såkalt ”formell struktur” og tilbud som ligger langs aksene for livsvid og livslang læring. Dvs. At den norske staten anerkjenner og tar ansvar for et partnerskap med frivillige organisasjoner, innovatører og kulturbærere. I en tid med særlige utfordringer til kompetanseheving og nyskaping, men også identitetsbygging og selvrealisering, blir dette partnerskapet av største verdi. Den kommende loven bør bli et sentralt verktøy for å realisere tilbud og tiltak av utdanningsmessig og kulturmessig verdi.
2. Skal loven ha reell verdi må den inneholde klare og langsiktige finansieringsordninger. Generelt vil vi uttale at både studieforbund, fjernundervisningsinstitusjoner og private skoler trenger gode rammevilkår for å fylle sine roller og kunne medvirke til verdiskapingen samfunnet er avhengig av. Vi er glad for at de såkalte ”6a-skolene” skal være sikret fortsatt finansiering i størrelsen 75 % av kostnadene.
3. KD utfordrer høringsinstansene på navnet på den nye loven. Vi erkjenner at det ikke er lett å finne et enkelt og logisk navn på denne loven med mindre man ser hele utdanningsfeltet under ett. Spørsmålet er jo også om loven skal betegne leverandørene som ligger inn under loven, eller om det er tilbudene som skal

fokuseres. At forslaget skal tydeliggjøre en forskjell på læring utenfor eller innenfor det formelle utdanningssystemet finner vi ganske upassende. Læringsformen eller metodene bør ikke i seg selv oppfattes forskjellig, da dette ikke er riktig informasjon.

Loven kan heller fokusere på de ulike aktorene som vil ha sine godkjenninger knyttet til loven. Da vil et navn som fokuserer på godkjenning eller finansiering være mer naturlig. F.eks. ”Lov om godkjenning av uformelle utdanningstilbydere”.

Hvis navnet skal fokusere på den utdanningsmessige funksjonen til de ulike aktorene, så vil det være naturlig å bruke betegnelser som fremhever det livsvide og livslange læringsperspektivet. F.eks. ”Lov om livsvid og livslang læring”.

NFFL mener at Norge nå har en enestående sjanse til å følge opp politiske signaler også fra EU og å samle all utdanning under en felles betegnelse: Lov om livslang læring, hvor alle særlovene innen utdanningsfeltet og også lov om Folkehøgskolene kan samles under en felles lov. Dette kan gjøres på følgende måte:

Kap 1: Formålet og virkeområde for loven

Formålet med denne loven er å fremme livslang læring ved å legge til rette for opplæringsaktivitet innenfor og utenfor det formelle utdanningssystemet. På hver sine områder vil følgende særlover være gjeldende: Barnehageloven, Opplæringsloven, Privatskoleloven, Fagskoleloven og Universitets- og høyskoleloven. I tillegg vil denne loven bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle, og slik fremme den enkeltes utvikling og møte behovene i samfunnet og arbeidslivet.

Kap. 2 omhandler studieforbundene

Kap. 3 gjelder Frittstående Fjernundervisningsinstitusjoner

Kap. 4 omhandler diverse skoler særlig 6A skolene

Kap. 5 gjelder Folkehøgskolene

Så over til kapittel 4 i lovforslaget.

Til §17: Forslaget er greit, men vi har likevel ett endringsforlag og en presisering for tolkningen.

1. Vi mener at alle skoler som er godkjent pr. 30. juni 2010 skal ha rett til å få statstilskott i samsvar med dagens regler i kap. 6A i privatskoleloven. Dette er det eneste logiske og rettferdige. Jmf. at alle godkjente skoler skal ha 3 år på seg til å starte opp. Dvs. at skoler som f.eks. ble godkjent i 2008 fortsatt skal kunne etablere seg etter 30.06.2010. Derfor foreslår vi at ”og i drift” tas ut av lovteksten.
2. Samme prinsippet som for nye søknader må gjelde for endringssøknader. Hvis en endring er godkjent, men ikke iverksatt, for 30.06.2010, må den fortsatt gjelde.
3. NFFL foreslår at KD setter en formell frist for søknader som skal behandles etter privatskolelovens kap. 6A. Vi foreslår 31.12.2009.
4. Det er viktig at også fremtidige studenter på skoler som godkjennes etter §6A får mulighet for å søke studielån. Denne nye loven ”Lov om livslang læring” må derfor godkjennes som en skolelov.

NFFL mener altså at Utdanningsdirektoratet skal fortsette sitt faglig arbeid med behandling av søknader, og at søknader som er levert innen utgangen av 2009 skal komme inn under overgangsordningen i forhold til den nye loven.

Til § 18: NFFL er enig i forslaget til lovtekst. Men vi foreslår en nytt andre avsnitt: *”Skolens opplæring skal ha et volum tilsvarende fra et halvt skoleår/ett semester til 3 skoleår/årstrinn. Skoleåret skal ha samme antall skoletimer som i offentlig videregående skole for å gi grunnlag for fulltids statsstøtte”*

Til §19: NFFL finner lovteksten grei, men vi stusser over at prinsippet om at rettighetslever ikke skal ha prioritet. Vi vet at dagens skoler fungerer som alternativer til ungdom som mislykkes i vanlig vgs, og skolenes funksjon som alternative skoler vil svekkes, hvis rettighetslevene ikke lenger skal ha prioritet foran andre søkere.

Til §§20, 21 og 22: NFFL har ingen merknader

Til § 23: NFFL vil bemerke at KD ved overgangen fra R-94 til Kunnskapsløftet lovte å samrå seg med de aktuelle 6A-skolene for å vurdere hva som ville være det riktige KOSTRA-grunnlaget for den enkelte skole. Dette er ikke gjort, og flere skoler har i dag et tilskottsgrunnlag som ikke samsvarer med den faktiske kostnadsstrukturen. Med tanke på nye søknader med avvikende læreplaner i forhold til Kunnskapsløftet, blir det viktig å innarbeide rutiner for hvordan tilskottsgrunnlaget skal fastsettes. NFFL foreslår at KD iverksetter et eget utredningsarbeid om tilskottsgrunnlaget for dagens 6A-skoler, også med fokus mot å forberede den kommende loven.

Til §§ 24, 25 og 26: NFFL har ingen merknader.

Til vurderingen av økonomiske og administrative bestemmelser:

NFFL mener det er viktig å gi reelle muligheter til å få godkjent nye søknader for skolevirksomhet tilsvarende dagens 6A-skoler. Dette vil bidra til å sikre kvaliteten på utdanninger som har en bestemt resultatoppnåelse innenfor det livsvide eller livslange læringsperspektivet.

Det vil også gi nyskapere av kompetanserettede virksomheter muligheter til å få vurdert tilbudet av statlig myndighet, noe som vil bidra til sikre en viss standard på slike tilbud. I sum vil nyskapere da ha et reelt valg – om tilbudet skal ligge på et videregående- eller fagskolenivå. Jmf. Også innfasingen til det europeiske rammeverket EQF.

For Norske Fag- og Friskolers Landsforbund

Ragnar Johansen
leder